

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΑΙ ΗΜΕΡΑΙ ΤΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ - ΤΟ ΑΙΜΑΤΗΡΟ ΘΕΡΟΣ ΤΟΥ 1887 - Η ΠΕΡΙΟΔΕΙΑ ΤΗΣ ΛΑΙΜΗΤΟΜΟΥ

Γ'. ΤΣΙ, η έκτελεσις του 'Αρτόζη θα γινόταν στο πεδίον του 'Αρεως, στις 6 το πρωί.

Η ώρα αυτή ήταν αρκετά κατάλληλη. Ήταν 'Ιούλιος και ήθελε βγει πεινά στις Ξξη κ' ο ήλιος.

Τα κιάτια με τα κομμάτια της λαιμητόμου τα μεταφέρανε απ' τον Πειραιά με κάρα. Νύχτα δέ, στις 3 μετά τα μεσάνυχτα, τη στήσανε οι υπαξιωματικοί του 'Ολοστράσιου Ναυτίου, που ταξείδευαν με τη λαιμητόμο και τους δήμευσε γα' αυτό το σκοπό.

Η «Σαλαμινιά», το μοραίο πλοίο του θανάτου, ταξείδευοντας για τον Πειραιά, είχε πάσει στην Αίγινα. Στ' εκεί φυλακίσ' έκρατειτο ο 'Αρτόζης.

Τόν επεβίβασαν στο πλοίο, λέγοντάς του πως πρόκειται να τόν μεταφέρουν δήθεν στο Μεντρεσέ. 'Ο δούστηχος θαναταποινίτης όμως κατάλαβε τί τόν περίμενε κ' ήταν άθμωος και βαθιά λυπημένος. Μετά την επίβασή του 'Αρτόζη στη «Σαλαμινιά», οι δύο δήμευ, ο 'Αμοιραδάκης κ' ο Τελώνης, κρυφτήκανε για να μίν τους δ'η και λιποψύχηση.

Και τώρα, ενώ η «Σαλαμινιά» πλέει προς τόν Πειραιά, ως σκαυγραφούμε τους δύο δήμευ.

'Ο Γλαφύσης ή 'Αμοιραδάκης, ήταν Σικανός. Διατηρούσε την Κρητική προφορά, ήταν μάλλον ψηλός, μελαχροινός παλι, σάν αράπης σχεδόν και με μορφή βουλιώ. Είχε διαπράξει πρό έτών φόνο στην Κρήτη και καταδικάστηκε σέ θάνατο. Ήταν φυλακισμένος στο Παλαιόδι, όταν πρό δώδεμο έτών, δέχτηκε να διαδεχθ'η τόν αποθανόντα δήμο 'Αλεξίόπουλο. Είχε γονείς στην Κρήτη και γυναίκα στη Δήμο, στην οποία έστελανε τακτικά χρηματία για να ζή. 'Επί ενάμιση χρόνο ήταν βοηθός του δήμιου Μπεκιόρη. 'Όταν όμως ο Μπεκιόρης πέθανε, τόν διαδέχτηκε ο Τελώνης και πρώτος δήμιος, λόγω άρχαιότητας, έγινε αυτός.

'Ο δήμιος Τελώνης, 47 έτών την εποχή αυτή, καταγόταν απ' τη Λαμία κ' είχε καταδικαστεί κ' αυτός σέ θάνατο για φόνο. Παρό' έτους δέ είχε διαδεχθ'η το Μπεκιόρη, όμως γράφουμε και παραπάνω. Οι δύο αυτοί δήμοι του 1887 μένανε κλεισμένοι στο Μπουρτζι του Ναυτίου. Δέν βγαίνανε δέ απ' αυτό, παρά μόνον για να κόψουν κανένα κατάδικο.

Κατά περιεργή όμως σύμπτωση, πρώτη φορά τώρα άρνανται το Μπουρτζι. 'Επί τέσσαρα χρόνια δέν είχαν γίνει εκτελέσεις. Κι' έτσι ο 'Αμοιραδάκης κ' ο Τελώνης δέν είχαν βάραι τα χέρια τους σέ αίμα. 'Ο πρώτος κωκυρός που θ' άποκεφάλιζαν, ήταν ο 'Αρτόζης.

'Ο μισθός τών δήμιων την εποχή αυτή ήταν 800 δραχμές. 'Επαιρναν δέ επί πλέον και 100 δραχμές σέ κάθε κεφάλι που κόβανε.

Κι' ο 'Αμοιραδάκης κ' ο Τελώνης φορούσαν πολιτικά. 'Ο Τελώνης είχε βγάλει τις φουστανέλλες πρό όλιγου καιρού. Κι' όταν τόν ρώτησαν γιατί άπαρηγόρησε τό έθνω ένδιμα, απάντησε:

— Καλές είν' η φουστανέλλες, μά είν' άστερες και δέν κάνουν για τί δουλειά μας. Σφάζουμε κόμο βλέπεις... Χίνουμε αίμα... 'Νστερα η φουστανέλλες θέλουν λεβέντες, τσατάρια, άσημα, δέν είνε πεινά για μάς.

'Όταν η «Σαλαμινιά» έφτασε στόν Πειραιά, πολλοί δημοσιογράφοι ανέβησαν στό πλοίο και πήσαν συνεντεύξεις με τούς δήμιους. Τόσο δέ ο 'Αμοιραδάκης, όσο κ' ο Τελώνης, ήταν άμληπρωτάτατοι.

— Τί λέπε, θά τά βγάλτε πέρα, τούς ρώτησαν οι 'Αθηναίοι δημοσιογράφοι, άπό πρώτη φορά τώρα θά κόψετε άνθρωπο.
— Θά κάνουμε σωστή τη δουλειά μας, απάντησαν οι δήμοι. 'Εξ άλλου, μάς μαθαίνανε στό 'Ολοστράσιο, στό Ναυτίλο, πως κόβουν ένα κεφάλι.

— Δέν σάς τύπτει η συνειδήσι σας για τί δουλειά που κάνετε;
— Τί φταίμε έμεις, βρε παιδιά; 'Ο νόμος τό θέλει. 'Εμείς παρακαλούμε να τελειώση η θητεία μας, για να γυρισουμε στά σπίτια μας και να ζήσουμε ήσυχα.
— 'Άλλοτε, οι δήμοι κλεισμένοι κλεισιόμου μέσα στό Μπουρτζι κ' άλληλοσφραζόντουσαν. 'Έτσι πως τά πάτε;
— 'Εμεις ζούμε τωρασιμένα. Σάν άδέρφια.
'Επί τής «Σαλαμινιάς» βρισκόταν και τό άχώριστο σκυλι του δη-

μιου Τελώνης, η περιφημη Πιπέ, η όποια κατέληξε τούς δημοσιογράφους με τά έξυπνότατα παχνίδια πουζέρε να κώνη.

Παραμονή τής εκτελέσεως.

'Αγιά κ' απάλα απλώθηκε τό σκοτάδι στην πρωτεύουσα. Νύχτα σκοτεινή, περασμένη πεινά ή ώρα...

Μά κανένας δέν κοιμάται.

Η 'Αθήνα άγρυπνάει.

Τά παράθυρα τών σπιτιών είνε φωτισμένα. Τά μαρκενιά άνοχιά. Και μέσα σ' αυτά μαλίσσι ο κόσμος...

Γιατί όμως αυτή η παναθηναϊκή άγρυπνιά; Τί περιμένουν οι 'Αθηναίοι και δέν πάνε να κοιμηθούν;

Τό καταλαβαίνετε βέβαια. Καρτεροί να περάσουν τά μεσάνυχτα, να κοινοζυγάση η αυγή, για να τρέξουν στό πεδίο του 'Αρεως, να κόψουν θέα και να παρακολούθησουν την καροτίμηση.

'Όλα σχεδόν τ' άμείβια έχουν νοικιαστεί άποφροιάς. Πολλοί δέν περιμέναν καν να θαμτογραφέη. 'Επαιρναν τά γύρω του πεδίου του 'Αρεως κατασάφρα απ' τό βράδυ. 'Εκεί έφραγαν, εκεί κοιμήθηκαν. Δέν έννοουσαν να χάσουν τό θέαμα.

Η λαιμητόμος έχα σπηθεί στην άνωτοική πλευρά του πεδίου του 'Αρεως, λίγα βήματα πύ πέρα απ' τό έκκλησάκι του 'Αγίου Χαράλαμπος.

Μερικοί άστυνομικοί βρισκόμυκα επί τόπου, φυλάγοντας τό τρομερό μηχάνημα.

Η ώρες περνούν μαυρες, βουβές, άλοσκοτεινες...

Διαθρίβαν τά μεσάνυχτα...

Οι πετεινοί τών γύρω μαρκοσιταν κωάζουν ο ένας ύστερ' απ' τόν άλλο...

Γλυκοφέγγες...

Μπουλουϊκα άνθρωπον απεύθυναν προς τό πεδίο του 'Αρεως, άπό τις διάφορες συνοικίες τής πρωτεύουσης. Σιμάς κινούνται στούς σκοτεινούς δρόμους. Γενικός συναγεμιάς!..

Κάτω απ' τό αήγνο 'Αττικό όδοιο φως, η λαιμητόμος φαντάζει τραγική, άπασία, έτσι καθώς την έχουν σκοτάσει με κόκκινο ύφρασμα.

Πλάσ σ' αυτή βρισκόμυκα δύο κάδοι γεμάτοι νερό, για να πλυθούν κατόπιν οι δήμοι και να καθαρισούν τό μαχαίρι και τ' άλλα έξαρτήματα του άπασίου μηχανήματος...

Πενήντα βήματα πύ πάνω, ένας εργάτης σκάβει ένα λάκκο. Είνε η τελευταία κατοικία του 'Αρτόζη!...

'Επί τόπου έχουν φτάσει τώρα έριπτοι χωροφύλακες με τούς άξιωματικούς τών στραπαδές του μηχανήματος, κλητήρες τής άστυνομίας. 'Όλοι αυτοί σχηματίζουν ένα τετράγωνο γύρω απ' τη λαιμητόμο.

'Εξω απ' τό τετράγωνο αυτό, έπάνω ως στούς γύρω λόφους μαυρολογάει ο κοσμικός. Τό θέαμα είνε πρωτοφανές. Δέν έχει μείνει κανένας σπίτι του.

Η πρώτες άκτινες του 'Αττικού Φοίβου σκορπίζουν τώρα τό χρυσάφι τους πάνω άπό τό λωστρεφές 'Αστρι.

Τό θέαμα του πεδίου του 'Αρεως είνε έπαθλητικό. Μαυρολογάει ο κοσμικός γύρω απ' τόν τόπο τής εκτελέσεως.

Μιά σύγχρονη έφημερίδα γράφει σχετικώς:

«Κι' αυτές άκόμα η γυναίκες άφρασαν τά σπίτια τους κ' έτρεξαν άπό δούν τόν άποκεφαλισμό ενός δουτηχοσιμένου ανθρώπου. Γρηές που μόλις στέκονται στά πόδια τους, σκαρφώσαν στούς γύρω λόφους. Πολλές μητέρες κρατάνε στην άγκαλιά τους τά βρέφη τους!.. Δέν λείπουν κ' η ώραιές και κομψές δεσποινίδες. Μερικές άπό αυτές βρισκόμυκα εντός του τετραγώνου που σχηματίζει περίε τής λαιμητόμου η έριπτος χωροφυλακή. Κ' επειδή έχουν κουραστεί, καθνάνται άφελέστατα πάνω στά κιάτια του άπασίου μηχανήματος».

'Εξαφρα μά μισροστομη κραυγή ακούγεται:
— Οι δήμοι!.. Οι δήμοι!..

Τό πλήθος συνταράσσεται.

Καταφθάνουν πράγματι έφ' άμάξης οι δήμοι 'Αμοιραδάκης και Τελώνης.

Φορούν κ' οι δύο κατάμικρα ρούχα. Εισέρχονται στό τετράγωνο, όπου βρισκόμυκα τό μηχάνημα, άνεβαίνουν πάνω σ' αυτό και τό δοκιμάζουν.

'Ο 'Αμοιραδάκης δίνει διάφορες σιμβουλές κ' άδηγίες στόν Τελώνη.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Η συνέχεια.

Τύπος 'Ελληνος ληστού κατά τόν περασμένο αιώνα. (Σκίτσο του διασημου Γάλλου ζωγράφου Ντορέ).